

Interview Caparis finalist Werkinnovatie Prijs

Provincie Friesland. Projectidee: Van Kansloos naar kansrijk met betekenisvol werk.

Met de ombouw van een van zijn locaties tot een duurzaamheidsfabriek wil Caparis in Friesland met het oude predicaat van sociale werkplaats breken. De-assemblage van gebruikte zonnepanelen in een volledig fossielvrije en CO2-neutrale omgeving moet daarbij voor een doorbraak zorgen. Sociale duurzaamheid hand in hand met klimaatbeleid en het creëren van een nieuwe markt. 'Het lukt onze mensen al om zonnepanelen te assembleren. Dus kunnen zij ze óók demonteren tot herbruikbare grondstoffen als aluminium en glas.'

“ 'Sociale duurzaamheid hand in hand met klimaatbeleid'

Duurzaamheid nóg duurzamer maken. Dat is het ideaal dat Caparis in Friesland nastreeft met zijn plannen voor een nieuwe, circulaire hub, zegt directeur Alex Bonnema. 'Daar zullen mensen die nu nog aan de zijlijn staan, een boterham verdienen met de-assemblage van zonnepanelen. Alles wat we daar gaan doen, zal duurzaam en CO2-neutraal zijn. Op het dak van het gebouw komen zonnepanelen, zodat we onze eigen energie voor het productieproces kunnen opwekken. De logistiek wordt eveneens fossielvrij, want we installeren tachtig laadpalen op het terrein. Daarmee creëren we een project dat aansluit op onze toekomstvisie: bezig zijn met het maken van werk van waarde voor onze mensen. Met producten die er voor de samenleving toe doen.'

Caparis (dat acht gemeenten in Friesland bedient en tweeduizend mensen aan de slag heeft) heeft grote ambities als het gaat om duurzaamheid. 'We willen af van het oude predicaat sociale werkplaats en ons profileren als een circulair, inclusief talentbedrijf. Dat kan lukken als we activiteiten opzetten waarmee we laten zien dat we iets extra's toevoegen aan de maatschappij. Twee jaar terug waren mensen van ons betrokken bij de installatie van zonnecollectoren op een bedrijfspand van ons. Toen ontdekten we dat hen dat werk goed afging. Maar als ze kunnen assembleren, kunnen ze ook de-assembleren. We zien dat de cyclus van de eerste generaties zonnepanelen op zijn einde loopt. Dat kan een interessante markt opleveren; zo'n zonnepaneel bevat herbruikbare grondstoffen, zoals aluminium en andere metalen, kabelelementen voor de installatiebranche en glas. Daarover zijn we al in gesprek met private partijen.'

Wat zit er voor de Friese werkzoekenden met een arbeidsbeperking in het vat bij het project 'Van Kansloos naar Kansrijk met betekenisvol werk'? Bonnema: 'We beginnen met enkele tientallen arbeidskrachten. Als de duurzaamheidsfabriek eenmaal goed draait, kunnen dat er honderden worden.' Één slag heeft Caparis alvast binnen. Het zit aan tafel met OMRIN, een grote afvalverwerker in de provincie. 'Zij helpen ons de aanvoer van afgedankte zonnepanelen te stroomlijnen, zodat we verzekerd zijn van voldoende aanbod.'

Voor de financiering van het bedrijfsmodel wordt naar een veelheid aan geldstromen gekeken. 'Dan praat je op korte termijn niet meteen over big business; het is immers een nieuw marktsegment en er is nog weinig regelgeving en stimulering. Wij hebben de ambitie om juist nú koploper te worden en zo veel mogelijk te innoveren en experimenteren. Het hybride verdienmodel geeft ons de ruimte om ervaring op te doen, zodat we binnen twee jaar klaar zijn voor de grote stroom aan afgedankte zonnepanelen die straks loskomt. We zullen zeker geld uit de markt weten te halen met onze restproducten; verder spreken we loonkostensubsidies aan, en willen we een deel van de verwijderingsbijdrage voor technische apparaten.'

Met de gebruikte zonnepanelen zit de zoektocht naar meer klandizie voor de circulaire duurzaamheidsfabriek er voor Bonnema niet op. 'We hebben inmiddels ook contacten met de windenergiesector. Ook daar zouden we bij de de-assemblage een rol kunnen spelen. En als we bij onze eigen bedrijven oplaadpunten voor onze wagens kunnen installeren, dan kunnen we dat voor andere ondernemingen ook.'

Over de Werkinnovatie Prijs

De Werkinnovatie Prijs 2020, in het leven geroepen door Start Foundation in samenwerking met Cedris, kent 10 finalisten die met hun projectidee meedingen naar 1 miljoen euro. Deze finalisten zijn geselecteerd uit maar liefst 62 projectideeën, variërend van nieuwe banen in de circulaire economie tot nieuwe banen in de ouderenzorg. De uitdaging voor de finalisten is nu om het idee uit te werken naar een hiervoor haalbaar businessmodel. Deze wedstrijd verbindt het creëren van betaalde banen voor mensen met minder kansen met de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan. In januari 2021 worden de winnaars bekend gemaakt op www.werkinnovatieprijs.nl.